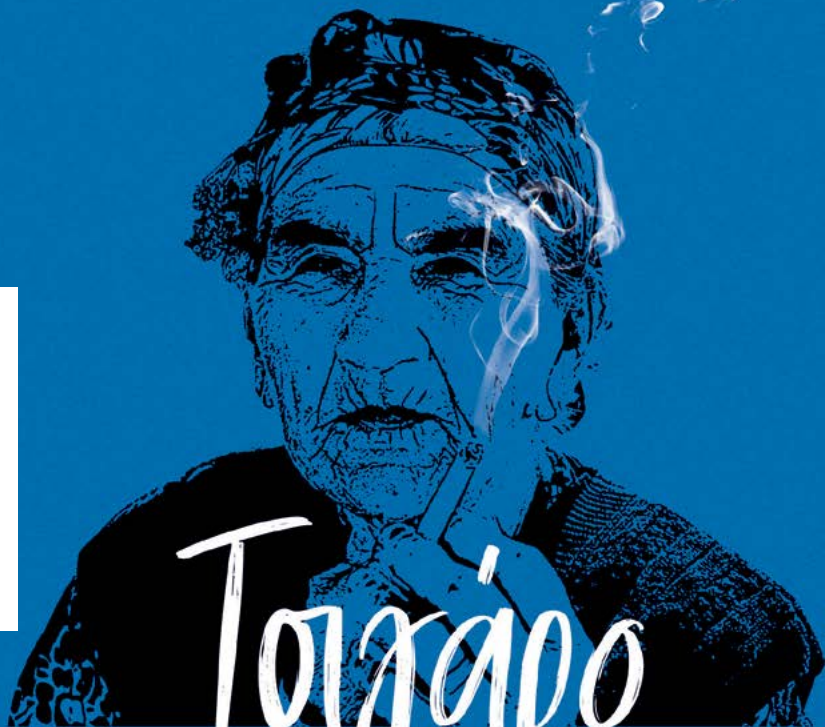

ΣΠΥΡΟΣ ΚΙΟΣΣΕΣ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΦ

Τσιγάρο
βάρ;

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Το κάτω κάτω της γραφής, Μελάνι, Αθήνα 2018.

*Τα πρωτοβρόγια, Μικρή ιστορία ενηλικίωσης, Μεταίχμιο,
Αθήνα 2021.*

Σπύρος Κιοσσές

Τσιγάρο βαρ;

μικρο-ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ και άλλα πεζά

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ελληνική πεζογραφία

Υπεύθυνη σειράς

Ελένη Μπούρα

Πρώτη έκδοση Μάρτιος 2024

© 2023, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

και Σπύρος Κιοσσές

ISBN 978-618-03-3941-3

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83941

Κ.Ε.Π. 6083, Κ.Π. 19795

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα,
τηλ.: 211 3003500, fax: 211 3003562
metaixmio.gr
metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση:
Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα,
τηλ.: 210 3647433,
fax: 211 3003562

Βιβλιοπωλεία **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

- Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα
τηλ.: 210 3647433, fax: 211 3003562
- Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118,
114 72 Αθήνα
τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

Περιεχόμενα

Ο πατέρας του.....	13
Τσιγάρο βαρ;	15
Αλεκτρονοποώλης.....	18
Μαγειρέματα	20
Αγάπη πρώτη, σε πέντε καλοκαίρια	26
Παραλλαγές σ' ένα θέμα	32
Η Βεργίνα	35
Η συναυλία	39
Η φανουρόπιτα της γιαγιάς.....	43
Η θεία Κλεονίκη.....	46
Μικρή ερωτική ιστορία	48
Το Γιωργί	51
Ρυζόγαλο	54
Το γράμμα.....	56
Το κουβερλί	61
Ο αρσιβαρίστας.....	63
Το ποδήλατό μου κι εγώ	65
Ο τρυποκάρυδος	68
Ο θείος	70
Γυναικοκρατία.....	72
Η θεία Τριάδα	74

Ο Παναγιώτης.....	76
Εκκλησίτσα.....	79
Της αγίας Παρασκευής.....	80
Name Day.....	86
Το βυζανιάρικο.....	91
Αδέσποτο.....	93
Χριστούγεννα σαν άνθρωποι.....	95
Το τηλέφωνο.....	97
Πείνα.....	99
Γοργυθίων.....	104
Παιδικές αναμνήσεις σε 4 θραύσματα.....	107
Θεοφάνια.....	112
Ο παπα-Γιωνάς.....	114
Η Ζωή.....	116
Μεγαλώνει.....	118
Μεσημεριανές κουβέντες.....	120
Η τυρόπιτα.....	122
«Τα χέρια».....	125
Το πηλίκιο του.....	128
Ιεροσυλία.....	130
A room of one's own.....	132
Δεκαπενταύγουστος.....	135
Ο μπακάλης.....	138
Γαρυφαλλιά.....	140
Η Γερμανίδα θεία.....	143
Κονσέρβες.....	146
Ο κυρ Αλέξαντρος.....	148

του πατέρα

Λέξεις καπνίζουμε.

*Όσες μας δόθηκαν ακέραιες να πανηγυρίζουν
κι όσες απόμειναν χλομές.*

Και ιστορίες.

*Τις τρεις, τις πέντε ιστορίες
που απαρτίζουν έναν άνθρωπο.*

Παντελής Μπουκάλας, «Καπνός αι ημέραι μου»
(*Ρήματα*, εκδ. Άγρα, 2009)

Ο πατέρας του

ΠΛΗΣΙΑΖΑΝ. Το μεγάλο κτίριο διαγραφόταν επιβλητικό μπροστά τους. Τον ένωσε να διστάζει. Έψαξε το χέρι του. «Μα τι φοβάσαι; Δεν είσαι μικρό παιδί!» Τον κοίταξε αυστηρά, αλλά αμέσως το μετάνιωσε. «Έλα, τα 'παμε αυτά» πρόσθεσε πιο μαλακά. «Η πρώτη μέρα είναι πάντα δύσκολη. Θα δεις. Θα κάνεις νέους φίλους. Θα περνάτε υπέροχα!» Είχαν ήδη φτάσει στη σιδερένια καγκελόπορτα της αυλής. Κι εκεί, λίγο πριν από το πέραςμα στο καινούργιο, ένας κόμπος ανεβοκατέβαινε στον λαιμό και των δύο· ο ίδιος κόμπος που δένεται με όλες τις μεγάλες στιγμές των ανθρώπων. Ένας κόμπος γκριζος, που δεν ξέρει κανείς αν θα μεταστοιχειωθεί σε υγρό ξέσπασμα, αν θα τον φυσήξει μακριά σαν καπνό τσιγάρου η ρουτίνα της καθημερινότη-

τας ή αν θα μείνει εκεί, σε μια γωνιά, να στοιχειώνει θαμπές κι άτονες τις μέρες που έρχονται. Θα κάνει νέους φίλους. Θα περνάει υπέροχα, έλεγε τώρα στον εαυτό του, καθώς απομακρυνόταν. Και, για να ξεχαστεί, βάλθηκε να απαριθμεί τους ευφημισμούς που είχαν μάθει στο σχολείο. Ειρηνικός ωκεανός, γλυκάδι, Ευμενίδες... Κι εκεί, στη μέση του δρόμου, τον έπιασαν τα κλάματα. Δεν θυμόταν αν ήταν κυριολεξία ή ευφημισμός η φράση «οίκος ευγηρίας».

Τσιγάρο βαρ;

ΤΗΝ ΕΒΛΕΠΑ ΝΑ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ απ' την άκρη του δρόμου προς το μέρος μας με βήματα αργά. Καταμεσήμερο, μόλις είχαμε φάει στο σπίτι της αδερφής μου κι ετοιμαζόμασταν για τον ελληνικό. Είχαμε κατεβάσει τις πλαστικές καρέκλες στο πεζοδρόμιο, αναζητώντας δροσιά κάτω από ένα πυκνόφυλλο δέντρο. Εκείνη περπατούσε καταμεσής της καυτής ασφάλτου –ψυχή ζώσα δεν κυκλοφορούσε– κουβαλώντας μια κόκκινη λεκάνη, που της άλλαζε συνεχώς θέση· μια στην αγκαλιά την κρατούσε, μια στα πλευρά, μια στο κεφάλι της, πάνω απ' τη μαντίλα. Τελικά, την άφησε εκεί ψηλά, ίσως γιατί έτσι της πρόσφερε και λίγη σκιά, αντισταθμίζοντας με τη μικρή αυτή ωφέλεια το βάρος που φαινόταν να κρύβει μέσα της.

Όπως τη φώτιζε ο ήλιος του Ιούλη, το άλικο πλαστικό στεφάνι, το κίτρινο τσεμπέρι κι η πολύχρωμη βράκα που φορούσε έστηναν το σκηνικό μιας παράδοξης, κινούμενης ετεροτοπίας. Κι ήταν σαν να βάδιζε η γριά γυναίκα τον χρόνο, όχι τον χώρο προς τα μας. Σε μια στιγμή την αντιλήφθηκα δίπλα μου. Μάλλον την άκουσα πρώτα, γιατί είχα χαμηλώσει στο μεταξύ το βλέμμα, με ενοχλούσε η αντηλιά, ένα μακρόσυρτο «αχ» ήχησε κι ύστερα ένα ερώτημα σε γλώσσα μεικτή: «Τσιγάρο βαρ;». Η αδερφή μου άνοιξε το πακέτο και της πρόσφερε. Φωτιά είχε, δεν ήθελε. «Να σου φέρω καρέκλα να κάτσεις, κομσού;» αντιρώτησα εγώ στην ίδια ημίαιμη γλώσσα. «Ίίμ. Καλά είμαι» αρνήθηκε. «Εγώ κάτσω, τζάνεμ, μια και καλή. Απ' το έτσ' στο έτσ'» συμπλήρωσε και διέγραψε με την παλάμη της τη μετατόπιση από την κάθετη στην οριζόντια στάση, σταυρώνοντας, θαρρείς, τον αέρα.

Την παρατηρούσα όρθια, ακουμπισμένη στον τοίχο, να ρουφάει το τσιγάρο, σχηματίζοντας βαθιές κοιλότητες στα μάγουλα και κοιτώντας τον καπνό που φυσούσε να διαλύεται μπροστά της. Δυο πιθανές σώμα όλη κι όλη, απροσδιόριστης ηλικίας. Στη δυσκολία να μαντέψεις τα χρόνια της συνέβαλλε και

το κενό από δόντια στόμα, αλλά και οι αμέτρητες ρυτίδες του προσώπου της. Ποτάμια βαθιά της χαράκωναν το δέρμα· νερά παχύρρευστα κι ορμητικά, που διακλαδίζονταν σε δεκάδες παραποτάμους, μεταφέροντας, λες, στις κοίτες τους μια σκούρα ιλύ, αρχέγονη. Το βλέμμα της, πάντως, πέταγε σπίθες· άστραφτε δύναμη και πείσμα. Με την τελευταία τζούρα ζαλώθηκε ξανά την κόκκινη λεκάνη, γεμάτη, είχα προλάβει να δω, χλωρίνες κι απορρυπαντικά, κι απομακρύνθηκε αναπάντεχα όπως ήρθε.

Για πολλές μέρες μετά θα μ' έτρωγε η εμφάνισή της, λες κι ήταν *επιφάνεια* ομηρικής θεάς. Σκέφτηκα ακόμα και να την κάνω χαρακτήρα σε ιστορία μου. Φιγούρα ανώνυμη, περαστική, σοφή, μα ολιγόλογη, πιο πολύ με τα χέρια να μιλά. Δεν έχω βρει όμως ακόμη μια αισθητή *μετάπτωση* που λένε ότι πρέπει να διαθέτει κάθε αξιόλογη αφήγηση. Μια κάποιου είδους *μεταβολή*. Πόσο ενδιαφέρον να έχει μια ιστορία στην οποία η ηρωίδα –ναι, ηρωίδα τη φανταζόμουν– περιφέρεται στους άδειους δρόμους, εγκλωβισμένη σε μια *κατάσταση αρχική*; Που στέκεται αγέρωχη, εμμονικά σχεδόν, βρέξει χιονίσει, τα μάτια λάμποντας;

Μακρινές θείες, γειτόνισσες, πλανόδιοι πωλητές, περαστικοί, μάνες, παιδιά, περιθωριακοί τύποι, αδέσποτα – δευτερεύοντες χαρακτήρες που αξιώνουν κάποτε ν' ακουστούν κι οι δικές τους ιστορίες. Μικροϊστορίες, δηλαδή «ιστορίες σύντομες σε έκταση», όπως αυτές που απαρτίζουν τη συλλογή· αλλά και «ιστορίες των μικρών αυτού του κόσμου», που κάνουν ένα φευγαλέο πέρασμα απ' τη ζωή και την αντίληψη του αφηγητή. Όσο κρατάει ένα τσιγάρο. Αλήθεια, έχεις τσιγάρο;

ISBN: 978-618-03-3941-3

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83941

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ

e-book